

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Minna Canthin patsaan uudelleensijoittaminen ja taidelukio Lumitin edessä olevan puistoalueen nimeäminen

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 340
4317/10.03.01.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
asemakaavapäällikkö Annika Korhonen, puh. 044 718 5074
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh 044 718 5401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Merkitään, että asemakaavapäällikkö Annika Korhonen oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja hän poistui kokouksesta kysymyksiin vastaamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Liitteet 4317/2025 Valtuustoaloite Minna Canthin patsaan uudelleensijoittaminen ja taidelukio Lumitin edessä olevan puistoalueen nimeäminen

Päätöshistoria

Kaupunkirakennelautakunta 08.10.2025 § 185

Valmistelijat/lisätiedot:
asemakaavapäällikkö Annika Korhonen, puh. 044 718 5074
kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh 044 718 5401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyy esitetyn lausunnon toimitettavaksi edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Päätösedotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuutetut Tanja Airaksinen ja Henna-Riikka Pitkänen sekä 18 muuta allekirjoittanutta valtuutettua ovat jättäneet valtuustoaloitteen Minna Canthin patsaan siirtämiseksi ja Lumitin edustalla sijaitsevan Pumpputorin nimeämiseksi uudelleen. Aloitetta perustellaan mm. sillä, että toimenpiteet korostaisivat ja toisivat esiin Minna Canthin perintöä sekä koulutuksen, kulttuurin ja tasa-arvon merkitystä. Aloitteen mukaan uusi sijainti olisi myös entistä keskeisemmällä paikalla ja erityisesti nuorten saavutettavissa.

Kaupunkisuunnittelu yhdessä viher- ja virkistysaluesuunnittelun kanssa on valmistellut valtuustoaloitteesta kaupunkirakennelautakunnan käsittelyä varten seuraavan vastausesityksen:

Minna Canth on suomalaisen sivistyksen, tasa-arvon ja yhteiskunnallisen keskustelun merkittävimpiä vaikuttajia, ja hänen asemansa kulttuurihistoriallisena merkkihenkilönä Kuopiossa on kiistaton. Kaupunkisuunnittelussa nähdään, että Minna Canthin perinnön nostaminen vahvemmin esiin Kuopion kaupunkiympäristössä on perusteltua.

Minna Canthin patsas sijaitsee nykyisin Minna Canthin puistossa. Puisto on osa historiallista ja kaupunkikuvallisesti merkittävää Hapelähteen laajempaa puistokokonaisuutta. Puisto on saneerattu 1990-luvun lopulla ja sen mallina on käytetty puutarha- ja puistosuunnittelija Bengt Schalinin laatimaa suunnitelmaa kyseiselle puistolle vuodelta 1933, jossa on huomioitu patsaan sijoittaminen. Minna Canthin patsaan on veistänyt taiteilija Eemil Halonen ja puisto on saanut nimensä patsaan mukaan. Kaupunkisuunnittelun näkökulmasta patsas on tällä hetkellä arvoisellaan paikalla, joka kunnioittaa Canthin elämäntyötä hänen kotikaupungissaan. Hapelähteen puistokokonaisuus on aktiivisessa virkistyskäytössä ja myös nuorten suosiossa. Patsasta on myös mahdollista korostaa tällä sijainnilla esim. valaistuksen keinoin, jos kaupunki päättää tähän panostaa.

Alue taidelukio Lumitin edustalla, johon patsasta on esitetty sijoitettavaksi, on vielä kaupunkirakenteellisesti kehitysvaiheessa ja alueelle kohdistuu ratkaisemattomia suunnittelukysymyksiä. Alueella on käynnissä kongressihotellia koskeva asemakaavatyö ja voimaan tulleen Lumitin asemakaavan mahdollistamat aukiota ympäröivät rakennusmassat eivät ole vielä toteutuneet, jolloin ympäristö on edelleen keskeneräinen. Tästä näkökulmasta patsaan siirtäminen tässä vaiheessa alueelle olisi ennen aikaista eikä näin kunnioittaisi patsaan arvoa.

Patsaan mahdollisella siirtämisellä olisi moninaisia vaikutuksia myös nimistöön. Yleisesti nimistön muuttamiselle tulisi olla erityiset perusteet. Jos patsas päätettäisiin siirtää alueelle, aukion nimeämistä uudelleen olisi mahdollista tarkastella ja haluttaessa järjestää myös esityksen mukainen nimikilpailu. Aukio on kuitenkin jo aiemman asemakaavatyön yhteydessä nimetty Pumpputoriksi ja sille on historiallisesti perusteltu syy. Nimen muutosta harkittaessa

olisi pohdittava lisäksi, olisiko patsaan siirron myötä syytä nimetä myös Minna Canthin puisto uudelleen.

Minna Canthin patsaan säilyttäminen nykyisellä paikallaan nähdään tällä hetkellä perusteltuna sekä kulttuurihistoriallisista, taidehistoriallisista, kaupunkikuvallisista ja toiminnallisista näkökulmista. Patsas sijaitsee jo kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti merkittävällä paikalla, johon se on alun perin suunniteltukin. Patsasta on myös mahdollista korostaa sen nykyisessä ympäristössä esim. valaistuksen keinoin. Lisäksi patsaan siirtäminen Lumitin edustalle kehitysvaiheessa olevaan ympäristöön nähdään ennenaikaisena.

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on esityksen vastaamiseen liittyvä asia (KH 21.10.2024 § 293).